

FÓIA DIECESANĂ.

Organ al Eparchiei gr. or. rom. a Caransebeșului.

Apare odată în săptămână: DUMINECA.

Prețul abonamentului:	Prețul inserțiunilor:	Correspondențele sînt a se adresa redacțiunii
Pentru Austro-Ungaria pe an . . . 5 fl. — cr.	Pentru publicațiunile oficiose, concurse, edicte etc. tipărite de 3 ori, dacă conțin până la 150 cuvinte 3 fl., până la 200 cuvinte 4 fl., de aci în sus 5 fl.	„Fóia diecesană“;
” ” ” pe 1/2 an . . . 2 ” 50 ”		era bani de prenumerațiune și inserțiunilor la
” România și străinătate pe an . . . 14 ffanci		Tipografia diecesană în Caransebeș.
” ” ” ” pe 1/2 an 7 ”		

Binele comun.

Omul dela légân până la mormént este avisat la ajutoriul semenilor sei și astfel el stă în strînsă legătură cu societatea în sínul căreia trăește. Mai puternice legături avem cu părinții, frații și rudeniile noastre, apoi cu cei cari vorbesc aceeaș limbă și aú aceeaș credință ca și noi. De aci iubirea cătră părinți, cătră frați și rudeni, de aci iubirea cătră cunoscuți, cătră conaționali și coreligionari nostri.

Acésta legătură de iubire ne face, ca să simțim bucuria și întristarea, fericirea și nefericirea părinților, fraților și rudeniilor noastre, precum și a cunoscuților, conaționaliilor și coreligionariilor nostri.

De aci apoi se desvóltă între om și om o legătură firéscă, o comuniune de idei, de sémțiminte și de interese.

Bunăstarea, puterea, mărirea și fericirea, la care aú ajuns o samă de ómeni, o societate, o națiune totdeauna aú rezultat din conlucrarea armonică a factorilor, cari alcătuesc întregul, și bunăstarea și fericirea întregului se revarsă binefăcător și asupra indiviđilor singuratici, cari fac parte din întregul. Și indiviđii singuratici numai așa își vor dobândi condițiunile unei vieți mai bune, greutățile acestei vieți numai așa se vor ușora, dacă indiviđii singuratici vor pune mai pre sus de tóte înaintarea binelui întregului, adecă a binelui comun.

Acel om, carele se rumpe din legătura acésta firéscă și voește el síngur aș promova interesele sale personale fără sprijinul, ba dórá chiar și în paguba totalității, — acela íș pricepe reú interesul séu, căci cu cât mai mult i-se va părea, că a ajuns mai aprópe de ținta dorită, cu atât mai tare se va îndepărta de ea, fiindcă Ddeú cel atotínțelept a voit, ca binele și fericirea pe acest pámént se fie comune ómenilor și că toți ómenii de bine să-se pótă face pártași de ele.

Ne cuprinde o mirare, ca se nu đicem o pro-

fundă durere vedénd, că mulți, fórté mulți dintre cei ce fac parte din societatea ómenéscă nu-și pricep adevératul lor interes: unii dintre membrii societății nóstre se cred destul de mari și tari, pentru-ca să se pótă desface de legătura, ce trebuie se-i lege de întregul, de societatea, în carea aú de a trăi, și cred ca ei prin propiele lor puteri sînt în stare să-și realizeze bunăstarea și fericirea. De aci apoi *particularismul*, cu care interesul general, adecă binele comun trebuie se pórté o grea luptă.

Multe dintre cele mai sublime și arđétóre probleme de viață ale ómenimei remán nerealisabile, fiind-că particularismul ca un blástám strămoșesc se pune în calea fericirii ómenesci.

Necumpétata iubire de sine, carea dá naștere lacomiei, pizmei, mândriei și urei, care copleséște inima omului egoist alungánd din ea sémțul de iubire, sémțul human, a causat și continuă a cauza un réu mare ómenimei și binelui comun.

Ni se ímple inima de scárba, când privim la unii indiviđii, orbiți de patimí, la cari sémțiméntul ómenesc a degenerat cu totul, cari nu cunosc și nu vreaú se cunóscă pe alții de cât numai pe sine însuși: — cari nu sciú gusta din iubirea părinților, fraților, rudeniilor și conaționaliilor sei, ómeni cari pândesc ocașiunea spre a profita de nenorocirea fraților sei, cari sînt în stare a trada cele mai scumpe cause comune pentru un ínchipuit interes personal.

Mii și mii de esemple avem, că unii talanturile lor nu le folosesc spre binele ci spre stricarea societății, în care trăesc. Sînt ómeni, cari ca un polip își întind brațele lor după victimile nenorocite, pe cari nu'le slábesc din dragoste, până ce n'au stors din el tot sucul de viétă. Ómeni ca acestia ruinéză indiviđii, familii și comuni întregi pentru a satisface dobitocescului sémțimént de lacomie. Alți ómeni éráș prin fel si fel de mijlóce caută a sub-săpa vađa, posiția, celor cu cari din dinpreună viețuesc cređénd, că înaintarea și fericirea acestora

este un pericol pentru densii, și ca numai pe ruinele deapropelui lor se pot înalta. Și așa așa putea se continua și se aduc sute și mii de exemple spre ilustrarea tristului adevăr, căci lanțul păcatelor omenești se estinde până la infinit. Dar ce se mai illustrez lucruri, cari cu toții le cunoșcem și le simțim amar.

De tot altcum ni sar înfățișa starea omenimei, când omenimea sar putea desbrăca de patimile cele pe cât de uricioase, pe atât și de stricăcioase, și fieșce carele ar fi pătruns de un simțiment și un gând — de înaintarea binelui comun, a fericirii omenești. Sarcinile acestei vieți sar ușora, greutățile pe cari sânguratici nu le pot învinge, puterile însutite și înmiite nu le-ar simți, lipsele și necăsurile dacă și nu ar dispărea dar mult sar împuțina; pizma și ura s'ar preface într'o mare de iubire nesecată și omenimea sar apropia mult de fericirea pământescă. Ar prospera întregul și prin întregul singuratici.

Cu cât simțim mai tare relele urmări ale particularismului, cu atât mai mult trebuie se căutăm a-ne lăpăda de patimile, ce dau naștere particularismului și a lucra din toate puterile la înaintarea binelui comun.

Autonomia noastră bisericească acórdă la toți fii bisericii asemenea drepturi. Dacă în unire în bună înțelegere și în dragoste frățescă am urma să promovăm binele comun, ar prospera biserica întregă, ar prospera afacerile noastre bisericești și școlare, ar prospera clerul, statul învățătoresc, ar prospera toți cei ce muncesc în via Domnului și cu ei dimpreună și toți fiii credincioși.

Dacă înse unii indiviđi și unii factori singuratici se vor crede chemați și îndreptățiți de ași promova interesele lor particulare și fără concursul celorlalți factori și pôte chiar și cu știrbirea interesului comun și cu vătămarea binelui întregii biserici; dacă acei indiviđi și factori pentru vênarea unor închipuite interese particulare vor izbi în binele comun și vor încerca să dărime Biserica Mântuitorului Christos zidită pe credință și dragoste; dacă acei indiviđi vor continua nenorocita lor lucrare propăgând idea, că un factor se pôte feri numai prin dejosirea și pe ruina celui alt, sêmânând ură și vrajbă între cei mai puternici factori și susținatori ai mult cercatei bisericii noastre dreptcredincioase, între învățatori și prooți, cari sunt avisați a trăi în bunăînțelegere, atunci ei samână vânt pentru ca se secere fortună și va veni timpul, când cei ce au propagat aceste nefericite idei își vor lua resplata cuvinciosă; când cei ce astăzi sunt seduși prin vorbele sirenice îmbătătoare se vor tređi și vor condamna pe cei ce au sêpat pământul de sub picioarele lor.

Traian Barzu.

Demonstrațiune rațională, dogmatică și istorică, despre posibilitatea și realitatea minunilor în Creștinism.

De Pr. St. Calinescu.

Când vorbeșce cine-va despre minuni, adesea confundă minunile cu acea ce noi numim supranatural. Să facem această distincțiune spre a se vedea ce este minunea, și ce este aceea ce numim supranatural: căci minunea este tot-deuna ceva supranatural, supranaturalul însă nu este tot-deuna minune.

A crede în supranatural este a admite, că mai pre sus de natură este o ordine de ființe invisibile dar reale, adevăc există o lume de spirite curate, care a existat înainte de creațiunea universului și în mijlocul căreia împărătesce și domnesc spiritul absolut, care este cauza și originea a tot ce există. Prin urmare, cređend în Dumnezeu ca creator, autor și guvernator al lumii, credem în supranatural.

Minunea diferesc de supranatural astfel cum l'am înțeles noi în cele expuse mai sus. Într'adevăr, minunea presupune supranaturalul; ce este și mai mult, minunea este supranaturalul, nu ca cauză a unui efect, ci minunea este un act supranatural, este însuși supranaturalul considerat ca o realitate vie, morală, ca o realitate sau efect activ, care pătrunde lumea și se manifestă în lume pentru un scop moral. Cu alte cuvinte, minunea este o lucrare liberă și determinată a supranaturalului în natură, sau este supranaturalul intrat în domeniul istoriei.

Unii negă posibilitatea minunilor. Acestia đic, că științele naturale făcând mari progrese ne-au făcut să cunoșcem, că în natură sunt legi fixe, imutabile, prin urmare minunile nu au loc în fața acestor legi.

Este adevărat, că natura, pentru noi, cești din secolul 19, nu mai este aceea ce era pentru cei din secolele trecute. Multe fenomene, cari mai înainte erau neexplicabile, acum se esplică. Acum șcim, că toate în univers sunt supuse unei ordine constante și imutabile, și că în univers este o întrunire de forțe a căror acțiune este stabilă și regulată.

Dar această stabilitate și imutabilitate a legilor naturii nu numai nu este contra posibilității minunilor, ci din contra, această stabilitate și imutabilitate confirmă și demunstră într'un mod minunat posibilitatea minunilor. Astfel, dacă în loc de puterea inteligentă și înțelptă, am admite, că întâmplarea a reunit, nu șciu cum, atomele cele create și a format un univers fără ordine și armonie, apoi în acest univers n'am puté descoperi nici măcar o umbră de posibilitate a minunii. Într'o astfel de natură, plină de neregularitate, într'o natură, unde ar lucra nisce forțe arbitrare, nu șciu cum ar putea cine-va să vorbeșcă macar despre minuni.

Minunea este, dupre cum s'a đis, manifesta-

țiunea în lume a unui act special pentru un scop moral. Dar, 6re cum ar putea puterea superi6ră s6 sev6rșesc6 o minune, un act moral într'o lume lipsit6 cu totul de un scop invariabil? Actul puterii supreme, adec6 minunea, n'ar fi 6re spus6 de a nu se realiza într'o lume f6r6 ordine, unde i-s'ar opune intervențiunea neasceptat6 a unor forțe opuse și contrarie? Din contra însă, într'o natur6 pline de ordine și de armonie, guvernat6 de legi fixe, s6 va putea forțe bine a se realiza minunea, care este un act special cu o destinațiune special6; de 6re-ce pe l6ng6 legile esistente și pe l6ng6 efectele lor asupra materiei pot forțe bine s6 apar6 și s6 se manifeste și alte legi, cari s6 produc6 noi efecte și s6 se înzestreze materia cu noue propriet6ți.

Nimeni nu p6te demonstra, c6 ordinea esistent6 în natur6 numai p6te l6sa loc altor legi și efecte realizate de aceste legi. Pe de alt6 parte prin studiul sciințelor naturale, prin singura observațiune esperimental6, nimeni nu va putea proba posibilitatea juxta-positiunii altor legi pe l6ng6 cele esistente, cari s6 esecute acțiunea lor asupra lumii, asupra naturei. Nu, nici odat6 nimeni nu va avea dreptul ca în numele progresului și al descoperirilor celor mai minunate ale științei s6 nege posibilitatea esistenței unei ordini de legi, cari sau superi6re, sau esteri6re, sau anexate la cele ce se ofer observațiunii n6stre, adec6, o ordine de legi, cari nenimicind pe cele d'6nt6i, s6 fie la dispozițiunea libert6ții creatorului și întrebuințate anume spre a realiza planurile voitei lui. Legea primitiv6 și anterior6 vric6rei alte legi, legea în virtutea c6reia *nimicul* a devenit *ceva*, — ceea ce formez6 **prima minune**, — s'a nimicit 6re prin alte legi, cari au presidat într6ga oper6 a creațiunii lumii? Legea creatrice, adec6, legea care a preesistat chiar creațiunei, 6re n'a exercitat și în urm6 acțiunea sa de a produce din nimic realit6ți noi, de a sc6te din nou lumina din întunec și vi6ta din m6rte? A crede în D6eu creator, nu este 6re a admite esistența unor legi cari au precedat creațiunii și forțelor s6le regul6toare?

Ac6sta nu este 6re credința într'o lege creatrice care a schimbat *nimicul* în *ceva*? Nu este credința într'o lege, care este izvorul vieței, și care pretutinden6 a resp6ndit vi6ta și numeroșele s6le legi? Nu este în fine, credința într'o lege de libertate, care a constituit lumea moral6 și a supus'o la 6re-cari regule? Ei bine, aceste legi au disp6rut înaintea operilor, ce ele au realizat? Dac6 aceste legi esist6, nu mai pot ele s6 lucreze, adec6 s6 creeze și s6 dea vi6t6? Așa, s6 lu6m ca exemplu învierea din m6rți. Prin ce se prob6z6, c6 învierea este contra legilor esistente? 6re dac6 noi credem ac6st6 minune ca fapt așa cum a fost în realitate, prin ac6sta se distruge vre-o o lege a naturei? Nici de cum. Legea natural6 a m6rții a produs efectul s6u, dar puterea lui Dumneđeu, care a f6cut t6te

din nimic, și a f6cut s6 apar6 vi6ta, unde nu era, creaz6 și reproduce vi6ta acolo, unde nu mai este.

Este dar indubitabil, c6 Dumneđeu a stabilit legi, pe cari, c6nd voesce, le întrebuințez6 spre a realiza în lume planurile voitei s6le supreme.

Dumneđeu este creator și ființ6 absolut liber6 și omnipotent6. Dec6 a nega lui Dumneđeu facultatea de a face o minune, este a'i nega libertatea și puterea. Atunci legile naturci vor fi o limit6 a activit6ții libere și omnipotente a lui Dumneđeu. Inș6 se p6te ca însusi creatorul, însuși izvorul libert6ții și al puterii s6-și creeze siesi nișce catene at6t de tari, în c6t puterea și libertatea sa s6 nu p6t6 nimic în fața acestor catene limitative? Dar dac6 lumea constitucesce o limit6 absolut6 a libert6ții și a puterii lui Dumneđeu, atunci lumea este pentru Dumneđeu o necesitate și prin urmare lumea în acest cas ar putea fi considerat6 ca etern6. Dec6 a admite lumea ca limit6 a libert6ții și a puterii lui Dumneđeu este a c6dea în dualismul antic și tot d'o dat6 prin ac6sta se nimicesce adev6rata noțiune de un Dumneđeu liber și perfect.

Spre a conserva intact6 concepțiunea s'au noțiunea unui Dumneđeu creator, trebuie s6 afirm6m independința absolut6 a lui Dumneđeu în raport cu lumea și dependința absolut6 a lumii de Dumneđeu.

În acest cas Dumneđeu ca nedependinte are tot-d6una facultatea de a lucra din nou în lume ca dependinte, adec6 are facultatea de a face minuni, dupre cum atest6 însuși M6ntuitorul: „*Tat6l meu p6n6 acum lucrez6 și eu lucrez.*“ (Ioan V. 17).

Despre facultatea sau libertatea ce are Dumneđeu de a lucra, de a face minuni în lume putem a ne încredința și prin urm6toarele:

În ordinea creațiunii deși vedem lucrurile lipsite chiar de o umbr6 de voinț6 și animalele conduc6ndu-se numai de instinct, de și vedem c6 în lume afar6 de om tot este supus pasivit6ții; cu t6te acestea omul prin destinațiunea sa moral6 ese din r6ndul ființelor curat pasive; *el este liber*. Dec6 cea mai perfect6 dintre ființele create, cor6na operei creatorului, este ființ6 liber6; de unde se vede, c6 scopul ce a dominat în planul creațiunii a fost libertatea. Dar 6re Dumneđeu cre6nd lumea pentru o vi6t6 moral6, adec6, pentru a tr6i în libertate; nu și-a rezervat facultatea și puterea de a interveni în vi6ta moral6 a lumii? Prin crearea unei asemenea st6ri în lume nu ne-a ar6tat însuși Dumneđeu, c6 are scopul de a se manifesta în lume prin acțiunea libert6ții și a puterii s6le? pentru ordinea moral6 nu este tot astfel. Fenomenele morale s6nt nedeslipite de libertate; fenomenele morale implic6 în sine ideea de desvoltare, de progres, de schimbare, de modificațiune într'un sens 6re-care al voinței lui Dumneđeu, sau într'un sens contrar, și cum s'ar putea, ca Dumneđeu creatorul și binef6cătorul s6 nu intervin6 în ordinea moral6

a lumii? Nu are el această libertate? Omul eșit din mâinile creatorului să fie liber și creatorul nu? Este posibil, ca Dumnezeu să dea omului libertate și să se priveze pe sine de ea? Ce este și mai mult: omul în virtutea libertății se modifică, nu legile universului, ci aplicațiunile acestor legi. El face, ca aceste legi să producă efecte în raport cu scopul ce-și propune. Alte ori chiar suspendă legile în raport cu ore cari corpuri, cum face, când aruncă o piatră în spațiu schimbându-i starea de repaus, sau când face ca apa să se rădăce la înălțimi considerabile, după voința sa. Ei bine! când omul face acestea în virtutea libertății se, am putea ore afirma că arhitectul, autorul universului, nu are putere, nu are libertate de acțiune asupra legilor materiei, care este destinată pentru realizarea planurilor se?

(Va urma.)

La ocuparea catedrei vacante a Episcopiei sârbești de Verșeț.

Bisericile particulare ortodoxe orientale din țările coronei ungurești, tractat de drept istoric. Această este titula unui op, ce a apărut în limba germană în zilele trecute în Budapesta la *Victor Budnyászky*, și este dedicat, precum se exprimă autorul, în semn de *nemărginită venerațiune Escelenției Sale dlui Augustin de Trefort, Ministrului ung. reg. de culte și instrucțiune publică.*

Autorul opului este: doctorul de teologie *Emilian nobil de Radici*, protosincol ortodox-oriental și proprietar al *crucei celei mari cu stea de oficiu al ordinului regesc sârbesc al sântului Sara*, așa se numește însuși autorul.

Pe autor noi îl cunoșcem din opurile lui teologice redactate până acum în limba germană, latină și sârbă. El este scriitorul *bisericesc* cel mai productiv din timpurile noastre. Studiile sale teologice și le-a făcut în Rusia, unde a obținut și gradul de doctor în teologie. În toate opurile lui teologice se încearcă a demonstra, că biserica particulară ortodoxă atât sârbescă cât și cea românească din Ungaria, Transilvania și Croația s'ar fi îndepărtat dela așezămintele și normele canonice ale administrațiunii eclesiastice în acel moment, când s'a dat loc mirenilor și încă cu două terțialități lasându-se clerului numai o terțialitate în administrațiunea eclesiastică.

Autorul numit este aderinte aprig al potestății episcopale.

Dela Episcopi, Mitropoliți și Patriarhi emanăza totă puterea în biserică și peste acești înalți demnitari acel autor recunoșce ca autorități mai înalte numai sinódele episcopesci, metropolitane și patriarhale, compuse eraș numai din amintiții înalți demnitari s'au delegații lor. De aceea densus în opurile sale combate, unde numai i-se dă ocașiune, dreptul esistenței de biserică ortodoxe resaritene cu caracter eschisiv național, și în consecință el află de anticanonică și de fără înțeles despărțirea românilor ortodoxi de ierarhia sârbescă.

Cunoscente odată aceste principii conducătoare ale autorului nu ne vom mira mai mult, pentru ce autorul recomandă cu atâta caldura Escelenției Sale dlui Ministru ung. reg. de culte și instrucțiune publică modificarea articolului de lege IX din anul 1868 în acea direcțiune, ca se fie eschisă influința elementului mirean în biserică și ca toți credincioșii bisericii ortodoxe resaritene fără deosebire de naționalitate prin urmare sârbii și românii să fie împreunați eraș la olaltă sub o autoritate mai înaltă ierarhică de exemplu eraș sub Metropolitul și Patriarhul sârbesc din Carlovăț.

Reservăm canoniștilor de profesiune combaterea acestor principii și teorii astăzi devenite atât la noi, cât și la alții nepractice și nerealisabile. Diferința limbei în biserică, școlă și în viața practică, naționalitatea se opune astăzi contra acestor planuri de unificări ale bisericilor cu caracter național.

Dar acest op își perde mult din valoare sa internă științifică și prin aceea, că autorul reîmprăspătă chiar acum publicarea acestor idei ale sale profesate mai de demult.

Gurile rele vorbesc, că fiind vacantă catedra Episcopiei ortodoxe res. sârbești din Verșeț în urma repăsării fostului Episcop al aceleaș *Emilian Kengyelacz*, unchiul și patronul autorului, înainte de acestea cu 2 ani și având a se face candidatura pentru acea catedră în sinodul episcopesc, ce se va ținea în decursul lui Octombrie a. c. în Carlovăț, savantul autor a intenționat a atrage numai atențiunea asupra sa și a se recomanda pentru această catedră dlui Ministrul de culte în prima linie, ca așa Ministrul prin comisariul regesc se influințeze asupra sinodului episcopesc, la care numitul autor din alte cauze nu ar fi chiar binevedut, pentruca și el se între între candidați, denumirea fiind apoi mai verosimilă,

În această suposițiune a noastră ne întăresc și foile magiare fără deosebire guvernamentale și opoziționale pledând toate pentru numitul autor, între ale căruia merite — ascultați și nu rideți — se numeră și aceea, că în timpul cel mai scurt va stăpîni pe deplin și limba statului, deorece el nu știe încă ungurește.

Candidați la acea catedră mai sînt încă Archimandriții mănăstirei *Gergeteg: Ilarion Rucaracz*, al mănăstirei *Beocin: Damaschin Brancovici* și al mănăstirei *Mesici: Nectarie Dimitrierici*, actualul administrator al Episcopiei vacante. Dar despre toți acestia dic foile magiare, că trecuți fiind peste 50 de ani sînt prea bătrîni și ei vor servi numai de decorațiune. Afară de drul *Emilian Radici*, carele este în etate de 30 de ani, nici unul nu ar avea prospect de reușire.

Vom vedea. Una nu o putem retăcea. Denumirea protosincelului *Radici* de Episcop al *Verșețului* ar comproba óreșcum aderința guvernului la principiile lui retrogressive în biserică și această denumire și din alte motive nediscutabile de noi pôte deveni o calamitate, un desastru pentru suróra noastră ierarhie sârbescă. De acestea să o ferescă Dșeu.

Higiena pruncului.

E) Tusea convulsivă s'au măgărăscă.

(Suplement la cele publicate în Nr. 20)

Ca pojarul mare, ca pojarul mic, ca versatul, ca difteria e și tusea măgărăscă un morb lipicios.

Tusea măgărăscă se deosebește de morburile înșirate: că ea atacă numai un organ, atacă pelea mucosă a căilor de aer ce duc în plumâni.

Și tusea măgărăscă se lăgă odată în viață de trupul omenesc.

Așa fac mai toate morburile lipiciose.

Tusea măgărăscă se lățește mai mult érna și primăvara și petrece cu placere o epidemie de pojar mare, de pojar mic.

Istoria tusei măgărăscă se pót urmări delă Dl Christos numărând până cam la mijlocul secolului al 16-lea.

Tusa magărăscă se lăgă cu deosebire de prunci. Aici prinde sugătorul, colo copilașul, ce umblă la școlă.

Cu cât înaintéază omul în ani, cu atăta se prăpădesce tusa măgărăscă și nu se lăgă de el. Cine aude numai odată un prunc tușind, cine vede pe acela — nu uită în viața sa, *tusea măgărăscă*.

Tusea măgărăscă încă nu are medicamentele sale.

Legile de sănătate scurtéază éráși de minune trecerea acestui morb.

Nici răcéla, nici căldura, fără mai móle ăis, cu aerul din chilie de 16° Reaumur se delătură în vreme de șése săptămâni *tusea măgărăscă*.

Lână caldă învălită pre lângă grumazul morbosului spriginesce mult puțin alungarea tusei măgărăscă și tot odată lână caldă pusă pe pept o ajută mult. O schimbare de aer aduce tot acel rezultat. Spre scopul acesta se transportă pruncul din un sat s'au oraș infectat în ținuturi sănătoșe.

Dacă astă în schimbare nu se póte duce în deplinire ajută apoi mult puțin spre scurtarea morbului în urmă și o mutare simplă din o chilie în alta.

Se înțelege de sine, că oră și unde au a fi despartiți cei morboși de cei sănătoși. O persónă cu inimă nobilă, bună oră o mamă bine crescută înfățișază în acest morb pe medic.

Tusea vine în restimpuri și ține câteva minute.

Flegma din plumâni este grósă cleiósă și se deslipește de acolo fórte anevoie.

Flegma din plumâni se aruncă vrând nevrând în inghițitoare, se lipește și o umple.

Pruncul cu tuse măgărăscă începe acuma a se innăduși. Fața obrazului se umflă și e négră roșie. Ochii es din cap și albușul lor sângeréază. Din când în când năbușește sânge pe nas și câte odată pe urechi. O grétă împreunată cu vomat împinge în urmă tusa din inghițitoare. Restimpurile sênine sânt scurte și lungi. Restimpurile acestea atárnă delă adunarea flegmei. — Adevér e: cu cât

actul tusei din urmă ține mai mult, cu atăta actul tusei următoare începe mai curénd. Este consult a se infrána tusea măgărăscă. Începutul tușitului nu ascultă de voința noastră, mijlocul și capétul se supune voinței omenesci.

Cu cât e tușitul din urmă mai scurt, cu atăta tușitul mai de aprópe e mai îndepărtat.

Cu cât tușește un prunc mai rar, cu atăta se apropie mai tare de sănătate.

Și vorbe frumoșe împreunate cu promisiuni spre a reține tușitul des al unui prunc și amenințări blânde de jórdă curéază și scurtéază tusea măgărăscă. Mama s'au o persónă încređută ajută mult în actul tusei cu un petec de pânză uscat și înfășurat pe lângă degetul arătătorii a mânei drepte. Chiar ca la *Difterie* stergem cu degetul învălit inghițitoare și amigdalele. Tusea cleiósă se lăgă de pânza uscată și se departă.

Transpirațiunea pelei prin tei de florí de romoniță, prin florí de soc s'au prin florí de tei încă scurtéază procesul tusei măgărăscă. Pruncii mici se culcă cu mama și lângă căldura mamei asudă îndată.

Dr Leo Mureșan.

Varietăți.

Sântire de școlă. În 21 Septemvre a. c. au avut loc sfințirea școléi gr. or. rom. din comuna *Șoșdia*, protopresbiteratul *Jebelului*. — Sfințirea s'a îndeplinit cu pompa cuvenită prin preoții: *Todor Cioloca* din *Șipet*, *Georgiu Gaspar* din *Gataia* și *Vichentie Prohab* din loc, cari după celebrarea liturgii îmbrăcați în ornatele bisericesci, însoțiți de preoții: *Silviu Coloșora* din *Sculia* și veteranul paroch din loc *Ioan Popovič*, asemenea de un mare număr de poporení, au eșit cu prapori, icóne etc. între bubuitul tréscurilor, cu litia intrând în școlă nouă, care sau sântit prin numiți preoți, sub conducerea parochului *Vichentie Prohab*.

După finirea ritualelor, părintele paroch *Vichentie Prohab* a ținut o cuvéntare, în care a mulțămit publice Ilustrilor Domni *Baiersdorf et Biach*, proprietari mari ai pădurilor din loc, cari donând lemnele necesare, au ajutat fórte mult întru zidirea școléi.

A mai mulțumit primărei comunale și epitropiei bis. cari sub durata edificării școléi s'au purtat ca neșce adevérați părinți ai scumpei lor școlé.

În fine mulțami bravului popor din *Șoșdia*, ca unuia care mai mult a contribuit la acésta zidire măréta îndemnánd prin dulci cuvinte aș trimite prunci la școlă regulat și a sprijini din resputeri acest focular de cultură și fericire al poporului nostru românesc.

După cuvéntare cântându-se din partea corului local „Mărire ție” au plecat cu toți la biserică, continuând liturgia până la fine.

Delă biserică afară de numiți preoți de primărie și epitropie cu mai mulți hărbați aleși din comună au luat parte încă notariul comunal dl *Bucovinschi* și forestierul

dl *Schöpflin* cu familia la prânzul comun dat în casa dlui *Vichentiu Prohab*, parochul local. La masă sau ținut din partea parochului *Teodor Cioloca* un tóst pentru Maiestatea Sa Regele nostru, unul din partea părintelui *Vichentiu Prohab* pentru Ilustritatea Sa dl Episcop *Ioan Popasu* altul pentru reverendisimul domn protopresbiter al Jebelului și în fine unul pentru vrednicul de laudă părintele local dl *Vichentiu Prohab*, ca pentru unul care mai mult a luptat și a suferit până ce a văcut iubita sa școlă finită. — Sara s'a dat în favorul școlii o petrecere comună, ținută în sala școlii.

Cu această ocaziune fiind invitată o persoană mult prețuită Șoșdenilor și aceea e ilustra Dómnă *Contesa Iosefine de Bethlen* maritată *Baron Lo-Prestir* proprietărăsă mare din loco, a donat în favorul școlii 20 fl. v. a. punând astfel o basă solidă întru formarea unui fond școlar. Trăiască Patróna școlii din Șoșdia *Contesa Iosefine* mulți ani.

Petrecerea s'a început la 7 $\frac{1}{2}$ ore sara, când au sosit și óspetii dela dl *Vichentiu Prohab*. — La sosirea óspetilor sau slobozit mai multe tréscuri deodate și musica a intonat o „Ardelénă“ începând deloc jocul.

Ordinea, ce a domnit la această petrecere a pus în uimire pe neromânii, ce au participat la ea. În întrevallul de jocuri, corul vocal s'a produs cu mai multe cântări naționale, secerând laudă. Și tóte acestea fac onóre bravilor Șoșdeni, cari ș'au făcut lor și următorilor lor locaș sfânt al libertății și culturai.

Fii ferice tu comună, și brav popor, că ai în frunte-ți astfel de conducători, cari îți voesc binele și cărora tu te încređi.

Cruce monumentală. Comitetul parochial din loc a decis a pune o cruce monumentală de marmură la morméntul réposatului căpitan *Dimitrie Miculescu*, care a testat bisericei casa s'a din Caransebeș. Rădicarea crucii monumentale se va îndeplini în ziua marelui martir *Dimitrie* în 26 Octomvrie a. c. cu ocaziunea parastasului, ce se va ținea conform testamentului pentru sufletul în Domnul fericitului binefăcător al bisericei.

Înmormentare preotului Ferdinand Musta s'a severșit, după cum am anunțat în Nrul trecut, duminica trecută pe lângă participarea unui numeros public din loc și din jur. Diminéta la órele 10 remașițele pamén-teșci ale defunctului au fost conduse în sf. biserică din Valeaboului și coșciugul s'a aședat în fața altarului. Sa celebrat apoi sf. liturgia și după această pogrebaniă prescrisă pentru preoți, la carea aș participat 12 preoți și corul institutului teologic. Preotul din Iaz *Nicolae Ionescu* ținu o cuventare funebrală binenimerită, cu carea a stors riu de lacrimi din ochii împaingeniți de durere a întristatei veduve, a micilor orfanii șépte la număr. Věrsatau lacrimi o mamă neconsolabilă, frații și surorile și între lacrimile lor se amestecau și lacrimile amicilor și ale turmei credincioșe.

În fine sosi momental când preotul, carele timp de 15 ani a servit cu credință la altariul sf. bisericei trebui să se despartă pentru totdeuna de acest altariu, care lui ia fost atât de scump și la care cu 5 zile înainte de

mórte a slujit mai pe urmă; el trebui să se despartă de turma sa, carea a iubito cu iubire de adeverat părinte.

Coșciugul ce cuprindea în sine remașițele pamén-teșci ale vrednicului preot *Ferdinand Musta*, înfrumșețat cu crucea, evangelia, sfița preoțescă și mai multe cununii, purtat pe mâni de colegii sei preoți fu condus în cimiteriu unde se aședă spre vecinica odihnă. Vecinică fie pomenirea lui! Ușoră fie țierâna lui!

Congregațiunea ordinară de tómnă a Comitatului Caraș-Severin se va ținea Mercuri în 27 Octombre n. a. c. în sala cea mare a casei comitatense. În programul deja împarțit sânt enumerate 61 obiepte de pertraptat, între care unele sânt fórte monumentóse, ce ating comunele și poporațiunea întregului comitat.

Comisiunea permanentă a Comitatului Caraș-Severin va pregăti cauzele congregațiunei de tómnă în ședința din 20 Octomvre n. a. c.

Recolta de cucuruz în cele mai multe părți ale Comitatului Caraș-Severin este atât de slabă, încât lipsa acestui articlu principal de trai al poporațiunei însuflă cele mai mari îngrijiri. La această se adaoga și calanitatea, că paméntul în urma secetei continue este atât de tare, încât este cu neputință al ara pentru sémănăturile de tómnă.

Doina. Aflăm, că foia beletristică-musicală „Doina“, încetată din anul trecut, reapare sub conducerea d-lui *Ionescu Gion*, cunoscutul publicist dela „Românul“.

Uneltiri poselitistice. Diarele din România ne anunță aparițiunea unei broșuri, în care în mod neobici-nuit de insolent este atacată biserica ortodoxă, și în special biserica ortodoxă română ca periculóasă pentru dezvoltarea națională a elementului român.

Diarele din opozițiune au întâmpinat cu demnitate asemenea uneltiri. Dintre cele guvernamentale unele fac curte în mod prea vědit episcopului româno catolic Palma, fiind adecă permanentă rubrica: Présânția Sa Palma ađi a fost colo, mâne e colo, ađi a făcut această, mâne această. Semnele timpului!

Bibliografie.

Gramatica română în școlile elementare, anul al III și al IV, manual pentru elevi de *V. Măndreanu*, carte didactică autorisată de Ministeriu ung. reg. de cult și instrucțiune publică și de Senatele școlare ale dieceselor române de Arad și Caransebeș, edițiunea a III a eșit în zilele acestea de sub tipar în Tipografia diecesană din Caransebeș. *Prețul 40 cr. sau 1 leu.* Să póte procura și prin librăria diecesană.

Corespondințe.

Dlul D. P. inv. în B. r. N'am fost publicat scrisórea D-tale, pentrucă în foia noastră nu ai fost atacat. Atacul s'a fost trâmisi din părțile Ciacovei în fața fóiei diecesane, dar noi nu iam dat credémént, de aceia nici nu a fost publicat. De altcum după programa noastră — repețim de atâtea óri — nu ne putem ocupa cu polemii și invec-tive personale. Mulțumim frumos pentru invec-tivele făcute, precum se compróba de mai sus, pe negândite fóiei noastre.

CONCURS.

La școala comunală cu limba de propunere româno-magiară din Armeniș pentru postul de învățător se deschide concurs. Emolumentele împreună cu acest post sânt următoarele:

1. Salariu în bani 300 fl.
2. 12 metri cub. de lemne
3. Cuartir corespunzător s'au banii îndatinați pentru cuartir.

Recursurile prevăzute cu documentele și timbrul necesar, scrise cu mână proprie în limba magiară și adresate Înalțului Ministeriu de culte și instrucțiunea publică au de a-se trimite comisiei administrative comitatense în Lugos până în 31 Octombrie a. c.

Recursurile mai târziu trimise sau neînregistrate cu documentele recerute nu se vor lua în considerare.

Armeniș la 29 Septembrie 1886. 41—3

Teodor Faur
not. scaun. școl.

Dragomir
preș. scaun. școlar.

ad Nr. 36
ex 1886

Licitațiune minuendă.

Pentru acoperirea cu șindilă (afară de turn) a bisericii gr. ort. rom. din Teregova, în Comitatul Caraș-Severin, protopopiatul Caransebeșului, se deschide concurs de licitațiune minuendă pe ziua de 5/17 Octombrie a. c. la 10 ore antemeridiane.

Prețul de esclamare și condițiunile referitoare se pot vedea la oficiul parochial gr. ort. din Teregova.

Concurenții calificați vor avea a depune înainte de începerea licitațiunii un vadium de 10% a prețului de esclamare, la mâna epitropiei parochiale din loc.

Teregova, în 12/24 Septembrie 1886

Pentru comitetul parochial.

39—3

Ioan Bombăcilă
preot gr. ort.

CONCURS.

Pentru ocuparea postului învățătoresc la școala confesională gr. ort. română din „Vucova“ protopresbiteratul Jebelului Comitatul Timișului se deschide concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare.

Emolumentele sânt:

- a) Salar în bani gata 113 fl. 25 cr. v. a.
- b) pașal de scris 4 fl.
- c) diurnile la conferințele învățătoresci 8 fl.
- d) pentru încălzitul și curățitul școlei 8 fl.
- e) lemne 24 metri, din care are a se încălzi și școala.
- f) 12'40 Hlt. grân 12'40 Hlt cucuruz
- g) Pământ 3 $\frac{1}{2}$ juger classa II.
- h) cuartir liber cu grădină pentru legumă.

Dela fie care înmormentare 20 cr.

Învățătorul este deobligat a fi tot deodată și cantor la s. biserică, și de a instrua pre prunci ceremoniile bisericesti; asemenea este deobligat a purta toate agendele scripturistice ale Epitropiei parochiale și comitetului parochial (§ 24 din Instrucțiunea Nr. 260 E din 1881.)

Doritorii de a ocupa acest post au a subșterne recursurile instruate conform statutului organic Prea Onoratului Domn *Alexandru Ioanovici* Protopresbiter în Jebel până la terminul sus dis.

Dela recurenți se poftesc a se presenta în vreo duminică sau sârbătoare în biserică spre aș arăta desțeritatea în cântare și tipic.

Pedagogii absoluți vor fi preferiți la alegere.

Vucova, în 7 Septembrie 1886.

Pentru comitetul parochial

Ioan Dumitrescu

preot și președintele comitetului.

În conșlegere cu mine

A. Ioanovici
Protopresbiter.

40—3

Kundmachung.

Wegen Sicherstellung der traiteurmäßigen Verköstigung der Kranken und Kommandirten im k. k. Truppen-Spitale zu Karánsebes, für die Zeit vom 1. Jänner bis Ende Dezember 1887, wird die ausschliesslich nur schriftliche Offertverhandlung bei der k. k. Intendanz des 7. Corps in Temesvár am 23. Oktober 1886 um 11 Uhr Vormittag stattfinden.

Die näheren Bedingungen können in der Kanzlei des k. k. Truppen-Spitals zu Karánsebes eingesehen werden.

Temesvár, am 29. September 1886.

42—2

Von der k. k. Intendanz des 7. Corps.

Medic-dentist imp. reg. de arte Dr. Popp
Apa Anatherină de dinți și de gură

Viena, I., Bognergasse Nr. 2.

Dr. Kainzbauer,

consilier imp., profesor emer.

curată. — Și la **cataruri cronice** este foarte **gütlegiului și a gütului** cu **Apa Anatherină**

Am aplicat **Apa Anatherină de gură** alui **Popp** la un număr de tot mare a **pacienților** mei la **boale de gură și de dinț** cu **succes extraordinar de bun**, fiindcă sunt convins despre **cualitatea sa chimicece** binefacătoare atingeria părților afectate ai **guri** ale **de gură a lui Popp**.

August C. de Schäffer m. p.

Dr. med. și membru al facultății de medicină din Viena.

câte există, întru cât el nu numai înlătură răsufierea rău mirositoare din gură, ci susține totdeodată curățenia ei și conservează dinții.

Subscrisul a avut ocașune în decursul mai multor ani a-și forma convingerea atât prin folosirea proprie a **Apei Anatherine de gură** a medicului-dentist imp. reg. de curte **Dr. J. G. Popp** cât și aplicarea ei la **pacienții** seși, că **acest mijloce întrece netăgăduit toate**

Dr. Vladesco,

profesor la facultatea de medicină din Bucu-
resci, medic-șef al spitalului Colții, membru
al mai multor societăți științifice române și
străine, proprietar al mai multor ordinii.

Subscrisul **Vă declară** cu plăcere, că a folosit și
poate recomănda cu tot adinsul

Apa Antherină de gură

și precum

Pasta Anatherină de dinți.

Dr. med. Mayer m. p.

membru al colegiului de doctori și al facul-
tății de medicină din Viena.

făcut în suferințele mele de dinți și de gură deja îndelungate cele mai bune servicii; de aceea ea merită a fi folosită și recomădată în casuri analoage preste tot fără ordinațiunea unui medic.

Prin aceasta **Vă adeverece** cu plăcere, că „**Apa Anatherină de gură**“, provăduță cu privilegiu exclusiv imp. reg., a medicului dentist de curte imp. reg. a d-lui **Dr. J. G. Popp**, Stadt, Bognergasse Nr. 2, 'mi-a

Dr. V. Kletzinsky m. p.

Chemic de tribunal imp. reg. și profesor.

toate organismele animalice și vegetalele parazitice de prin dinți și limbă și împedcând dezvoltarea lor mai departe; elementele mineralice, curată dinții, fără ca părțile mixte să atace smalțul dinților; elementele mixte organice ale pastei curată chimicece membrana mucoasă și smalțul dinților, fără a exercita asupra-le o iriurintă stricăcioasă; ele au un efect tonic asupra membranei mucoase și asupra țesuturii celulare a gurii.

Acestă **Anatherină** nu cuprinde nescăi părți stricăcioase sănătății. Elementele ei aromatice, alese din uleiuri aromatice, au un efect improspătător și invietor asupra părților moi ale gurii, prin a căror miros plăcut ele fac pasta mai plăcută, omorind

Dr. Joh. Flor. Heller

președint al institutului pathologico-chemic,
chemist c. r. la tribunalul țerei etc.

Adeverece cu bucurie că
Apa Anatherină de gură a d-tale
am analisat-o chimicece și am aflat nu numai că nu conține nici o substanță stricăcioasă ci am aflat-o de forțe recomădabilă ca dl profesor **Oppolzer**.

Dr. Gerh. Brants m. p.

membru al colegiului medical și a facultății
de medicină din Viena.

mai bune ci și ca un preservativ în contra multelor boale de gură asupra cărora se plâng mulți.

Resultatele fericite, ce le-am experiat eu insumi și aceia dintre pacienții mei, cari ca și mine au întrebuintat **Apa Anatherină de gură** mă deobligă a declara în calitatea mea de medic, că am recomădat-o adeseori și o mai recomăd nu numai ca pe un remediu conservator de dinți dintre cele

Dr. A. Nicolo Martinov

in Zara.

decăt a încetat. — Pentru aceasta mă simț îndatorat cu mare mulțumită recomădând în modul cel mai călduros **Apa Anatherină de gură a d-tale** tuturor căți sufer de dureri de dinți.

Cuprins momentan de dureri mari de dinți, am întrebuintat

Apa Anatherină de gură

Deposite de această apă ce pentru calitățile sale excelente posedă recunoștință binemeritată pretotindene, chiar și în **Germania, Elveția, Turcia, Anglia, America** etc. se află în calitate vertabilă și proaspătă.

Să capătă în **Caransebeș** la apotecari: **Alis. Ristic** și **Fil. J. Müller** și la neguț **H. Rosenfeld**. În **Ruscberg** la apoteca lui **Jos. Gurth**, în **Mehadia** la apoteca lui **G. Tamas**.

21—2